

**ГОУ ВПО Российско-Армянский (Славянский)
университет**

Утверждено

Директор Института Филологии и межкультурной
коммуникации Таткало Н.И.

«_08_» _07_ 2024__ протокол № 1

УЧЕБНО-МЕТОДИЧЕСКИЙ КОМПЛЕКС ДИСЦИПЛИНЫ

Наименование дисциплины: Армянский язык профессионального общения

Автор (ы) Наира Исхандарян (к.ф.н., доцент)
Ф.И.О, ученое звание (при наличии), ученая степень (при наличии)

1. АННОТАЦИЯ

1.1. Краткое описание содержания данной дисциплины;

Цель курса – дать учащемуся глубокие знания, обусловленные устной и письменной речью: научной, официальной и риторической речью, овладение речевыми навыками и умениями. Наряду со всем этим, студент получит знания и информацию, связанные с арменоведением, которые он сможет представить уже во время уроков, в форме семинаров и дебатов. Таким образом, освоив терминологические функции предмета, он получит возможность применить полученные знания на практике, а так же ходе научной деятельности.

Курс обучения состоит из:

1. лекций, которые состоят из презентаций теоретического и описательного материала, включая презентации лекций Power Point, сделанные по каждой теме,
2. от семинаров, в ходе которых студенты представляют обязательную и дополнительную литературу, связанную с запланированными темами, обсуждая ее под руководством преподавателя,
3. проверка знаний в виде промежуточных тестов, устных и письменных работ.

Трудоемкость в академических кредитах и часах, формы итогового контроля – 6 з.е., 216 ак.ч., зачет.

1.2. Результаты освоения программы дисциплины:

Код компетенции (в соответствии рабочим с учебным планом)	Наименование компетенции (в соответствии рабочим с учебным планом)	Код индикатора достижения компетенций (в соответствии рабочим с учебным планом)	Наименование индикатора достижений компетенций (в соответствии рабочим с учебным планом)
УК-4	УК-4 Способен осуществлять деловую коммуникацию в устной и письменной формах на государственном и иностранном(-ых) языках. (бакалавриат) УК-4. Способен применять современные коммуникативные технологии, в том числе	УК -4.1 УК-4.2 УК-4.3	Выбирает на государственном и иностранном (-ых) языках коммуникативно приемлемый стиль делового общения, вербальные и невербальные

	на иностранном(ых) языке(ах), для академического и профессионального взаимодействия (специалитет)		<p>средства взаимодействия с партнерами</p> <p>Использует информационно-коммуникационные технологии при поиске необходимой информации в процессе решения стандартных коммуникативных задач на государственном и иностранном (-ых) языках. Ведет деловую переписку, учитывая особенности стилистики официальных и неофициальных писем, социокультурные различия в формате корреспонденции на государственном и иностранном (-ых) языках.</p>
--	---	--	---

2. УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА

2.1. Трудоемкость дисциплины и виды учебной работы (в академических часах и зачетных единицах)

Виды учебной работы	Всего, в акад. часах	Распределение по семестрам					
		<u>1</u> сем	<u>2</u> сем	<u> </u> сем	<u> </u> сем.	<u> </u> сем	<u> </u> сем.
1	2	3	4	5	6	7	8
1. Общая трудоемкость изучения дисциплины по семестрам, в т. ч.:	216	108	108				
1.1. Аудиторные занятия, в т. ч.:	136	68	68				
1.1.1. Лекции	-	-	-				
1.1.2. Практические занятия, в т. ч.	136	68	68				
1.2. Самостоятельная работа, в т. ч.:	80	40	40				
Итоговый контроль (Экзамен, Зачет, диф. зачет - указать)		зачет	зачет				

2.2. Содержание дисциплины

2.2.1. Тематический план и трудоемкость аудиторных занятий (модули, разделы дисциплины и виды занятий) по рабочему учебному плану

Разделы и темы дисциплины	Всего (ак. часов)	Практ. Занятия (ак. часов)
1	2=4	4
1. Ներածական խոսք. Հայերենը՝ որպես հնդեվրոպական ընտանիքի լեզու: Հայերենը՝ որպես ազգային, պետական լեզու: Հայոց լեզվի զարգացման շրջանները:	5	5
2. Գիր և այբուբեն: «Ժայռապատկերներից մինչև այբուբեն»: Մաշտոցը հայ գրերի ստեղծող: Խոսքարվեստ. գրավոր և բանավոր խոսք:	5	5
3. Նշանավոր հայ և օտարազգի հայագետներ: Հայերենի բառապաշարը շերտերը: Հիմնական բառաֆոնդ:	5	5
4. V դար: Թարգմանական դպրոցի ստեղծումը, պատմագրությունը, փիլիսոփայական միտքը: Մովսես Խորենացի, Դավիթ Անհաղթ:	5	5
5. Հայկական էպոսը և համաշխարհային էպիկական ժառանգությունը: Խոսքային ոճ: Բարբառ և ժարգոն	6	6
6. Օտարազգի հայ գրողներ. Վ. Սարոյան: Բառերի ձևախմբման տեսակները: Դարձվածքներ և բառակապակցություններ	5	5
7. Հայ գրականության գագաթները. Հովհաննես Թումանյան, Եղիշե Չարենց: Հրապարակախոսություն և հրապարակագրություն. առանձնահատկությունները: Գեղարվեստական ոճ:	7	7

8. Քրիստոնեություն և հեթանոսություն: Հայոց դիցարանը Ճիշտը և սխալը: Գրագետ բանավոր և գրավոր խոսք	5	5
9. Հայ նորագույն գրականություն. Համո Սահյան, Պարույր Սևակ: Բանավեճի արվեստը: Հայ գրականության վերելքը XX դարի 60- ականներին: Հրանտ Մաթևոսյան, Մուշեղ Գալշոյան	10	10
10. Արդի հայ արձակը. Լևոն Խեչոյան, Պերճ Ջեյթունցյան: Փոխառություն, օտարաբանություններ, Էկզոտիզմներ	7	7

2.2.2. Краткое содержание разделов дисциплины в виде тематического плана

Тема 1.

Ներածական խոսքում ներկայացվում է հայերենը՝ որպես ազգային, պետական լեզու: Խոսվում է հայերենի մասին որպես հնդեվրոպական լեզվաընտանիքի լեզու: Թեման ամփոփվում է հայոց լեզվի զարգացման շրջաններով:

Тема 2.

Գիր և այբուբեն թեմայի շրջանակներում ուսանողները դիտում են Ա. Մովսիսյանի հեղինակած «Տայռապատկերներից մինչև այբուբեն» ֆիլմը: Խոսվում է գրավոր և բանավոր խոսքի մասին:

Тема 3.

Նշանավոր հայ և օտարազգի հայագետներից անդրադառնում ենք Հ. Աճառյանին, Գ. Ջահուկյանին, Ա. Մեյեին, Ժ. Կարստին:
Ներկայացվում է հայերենի բառապաշարի 3 շերտերը և հիմնական բառաֆոնդը:

Тема 4.

Խոսվում է Մեսրոպ Մաշտոցի գործունեության և հայ գրերի ստեղծման մասին: Տրվում է V դարի հայ մատենագրության ընդհանուր պատկերը: Կարևորվում է նաև թարգմանական դպրոցի ստեղծումը, պատմագրությունը, փիլիսոփայական միտքը:

Тема 5.

Առանձնահատուկ ուշադրության ենք արժանացնում «Մասնա Ծոեր» վիպերգին՝ այն համարելով համաշխարհային էպիկական ժառանգություն:

Тема 6.

Օտարազգի հայ գրողներից անդրադառնում ենք Վ. Սարոյանի գրական ժառանգությանը՝ հանձնարարելով ուսանողներին կարդալ նրա պատմվածներն ու «Մարդկային կատակերգությունը» վեպը:

Բառերի ձևախմբման տեսակներից ուսանողներին է ներկայացվում բառային հոմանիշները, հակահիշները և համանունները:

Тема 7.

Հայ գրականության գազաթների՝ Հովհաննես Թումանյանի և Եղիշե Չարենցի կյանքի ու գրական գործունեության համապատկերն է ներկայացվում:

Тема 8.

Խոսվում է հայ ժողովրդի հնագույն հավատալիքների մասին: Ներկայացվում է հայոց դիցարանը և հայ ժողովրդի անցած ճանապարհը հեթանոսությունից քրիստոնեություն:

Тема 9.

«Հայ նորագույն գրականություն» թեմայի շրջանակում անդրադարձ է կատարվում բանաստեղծներ Համո Սահյանի, Պարույր Սևակի և արձակագիրներ Հրանտ Մաթևոսյանի, Մուշեղ Գալշոյանի գրական ժառանգությանը:

Тема 10.

«Փոխառություններ և օտարաբանություններ» թեմայի շրջանակում խոսվում հայերենին անցած պարսկերեն, ասորերեն, հունարեն, արաբերեն, ռուսերեն փոխառությունների և արդեն օտարաբանություններ դարձած բառերի մասին:

2.2.3. Краткое содержание семинарских/практических занятий/лабораторного практикума

Практические и семинарские работы проводятся согласно программе. В течение одного семестра проводится 8 текущих устных и письменных вопросов. Среди опросов запланированы два тестовых, итогового опроса. В случае преодоления установленного порога студентам предоставляется дополнительный день на погашение задолженности. Семестр завершается зачетом.

2.2.4. Материально-техническое обеспечение дисциплины

(Кратко представить перечень материально-технического оснащения, информационно-технических средств).

2.3. Модульная структура дисциплины с распределением весов по формам контролей

Формы контролей	Вес формы (форм) текущего контроля в результирующей оценке текущего контроля (по модулям)		Вес формы промежуточного контроля в итоговой оценке промежуточного контроля		Вес итоговой оценки промежуточного контроля в результирующей оценке промежуточных контролей		Вес итоговой оценки промежуточного контроля в результирующей оценке промежуточных контролей (семестровой оценке)		Весы результирующей оценки промежуточных контролей и оценки итогового контроля в результирующей оценке итогового контроля	
	М1 ¹	М2	М1	М2	М1	М2				
Вид учебной работы/контроля	М1 ¹	М2	М1	М2	М1	М2				
Контрольная работа <i>(при наличии)</i>										
Устный опрос <i>(при наличии)</i>	0,4									
Тест <i>(при наличии)</i>										
Лабораторные работы <i>(при наличии)</i>										
Письменные домашние задания <i>(при наличии)</i>	0,4									
Реферат <i>(при наличии)</i>	0,4									
Эссе <i>(при наличии)</i>										
Проект <i>(при наличии)</i>										
<i>Другие формы (при наличии)</i>										
Весы результирующих оценок текущих контролей в итоговых оценках промежуточных контролей										
Весы оценок промежуточных контролей в итоговых оценках промежуточных контролей	0,4									
Вес итоговой оценки 1-го промежуточного контроля в результирующей оценке промежуточных контролей										
Вес итоговой оценки 2-го промежуточного контроля в результирующей оценке										

¹ Учебный Модуль

промежуточных контролей								
Вес результирующей оценки промежуточных контролей в результирующей оценке итогового контроля								
Вес итогового контроля (Экзамен/зачет) в результирующей оценке итогового контроля								
	$\Sigma = 1$	$\Sigma = 1$	$\Sigma = 1$	$\Sigma = 1$	$\Sigma = 1$	$\Sigma = 1$	$\Sigma = 1$	$\Sigma = 1$

3. Теоретический блок (указываются материалы, необходимые для освоения учебной программы дисциплины)

3.1. Материалы по теоретической части курса

3.1.1. Учебник(и)

3.1.2. Учебное(ые) пособие(я);

Հ. Գալստյան «Ճիշտը և սխալը», Ռ. Նազարյան «Մայրենին բոլորի համար», Վ.

Գաբրիելյան «Գրավոր խոսք», Հայոց լեզու և գրականություն. շտեմարան

3.1.3. Курс лекций;

3.1.4. Краткие конспекты лекций;

3.1.5. Электронные материалы (электронные учебники, учебные пособия, курсы и краткие конспекты лекций, презентации PPT и т.п.);

3.1.6. Глоссарий/терминологический словарь;

Էլեկտրոնային բառարանների շտեմարան. Nayiri.com

3.1.7. др. варианты материалов, необходимых для освоения учебной программы дисциплины.

4. Фонды оценочных средств

4.1. Учебные справочники; Լ. Եզեկյան, «Հայոց լեզու», Յու Ավետիսյան, Հ. Ջաբարյան «Հնչյունաբանություն», «Ձևաբանություն», «Շարահյուսություն», Յու Ավետիսյան «Խոսքի մշակույթ»

4.2. Тематика рефератов, эссе и других форм самостоятельных работ

Ուսանողներին ինքնուրույն աշխատանք կատարելու հնարավորություն է տրվում՝ նրանց հմտությունները և կարողությունները կատարելագործելու նպատակով: Հանձնարարվում են թեմաներ՝ ըստ մասնագիտական ուղղվածության, որոնց շուրջ ուսանողները ներկայացնում են սահիկաշար և գրավոր շարադրանք:

4.6. Образцы вариантов контрольных работ, тестов и/или других форм текущих и промежуточных контролей /թելադրություն, փոխադրություն, շարադրություն /

Փոխադրություն

Արժանապատիվ մահ

Մահը մահ է, անշուշտ, բայց ամենատպալորիչ մահը, որին ականատես եմ եղել, պատահել է տասնչորս տարի առաջ, Կալիֆորնիայի Մալիբու ծովափում:

Դա մի ջրագռավի մահն էր:

Փոքրիկ թռչունը մթնշաղին թողեց ծովը, դժվարությամբ անցավ ծովափի թաց ավազի վրայով, տասը ոտնաչափ մագլցեց մի ժայռ, տեղավորվեց նրա խոռոչի մեջ և երես դարձրեց ծովից, արևից, ապրող ամեն ինչից և կանգնեց այնտեղ՝ ասես ինչ-որ բանի սպասելով:

Ես մի պահ նայեցի թռչունին, ապա քայլեցի՝ խնաքարեր հավաքելով: Երբ մեկ ժամ հետո վերադարձա նույն տեղը, արդեն արևը մայր էր մտել, և ջրագռավը ավելի խորն էր մեխվել ժայռի խոռոչում: Ծովափում շատ ջրագռավներ կային: Նրանք աշխույժ սավառնում էին՝ հանձնված ապրելու հրճվածքին: Նրանք չէին նկատում մեռնող թռչունին: Եվ թվում էր՝ այս թռչունը հախընտրում է անտեսված մնալ, կարծես հասկանալով այն ճշմարտությունը, որ երբ մահը մոտենում է, ոչ ոք և ոչինչ չի կարող կասեցնել այն:

Արդեն մթնում էր, ես դանդաղ քայլերով և մտքերի մեջ խորասուզված՝ վերադարձա տուն: Գիշերը ես կրկին հիշեցի ջրագռավին և մտածեցի, որ առավոտյան մեռած կլինի: Առավոտյան արթնացա և ուղևորվեցի դեպի ծովափ: Անմիջապես հայացքս ուղղեցի դեպի ժայռախոռոչը: Նա դեռևս ողջ էր՝ կուչ եկած ժայռախոռոչի եզրին: Կեսօրից հետո նույնպես նա կենդանի էր:

Այդպես էլ է լինում. Մահը կարող է որևէ արարածի մոտենալ դանդաղորեն: Թռչունը ժայռափոսն ընտրեց որպես մահվան հանգրվան, որպեսզի մեռնելիս հեռու լինի սև շներից, նրանց տերերից և ծովափի մարդկանցից:

Շները կարող էին տանջել նրան մինչև մահ, իսկ մարդիկ կարող էին ջանալ պահպանել նրա կյանքը՝ սպանելով նրան այն ատելի օգնությամբ, որ կոչվում է կարեկցանք:

Ի վերջո, նա մահացել էր, անշունչ ընկել խոռոչի մեջ՝ անեղծ պահելով իր արժանապատվությունը և նշմարտությունը...

Ըստ Վիլյամ Սարոյանի

4.7. Перечень экзаменационных вопросов

Հայոց լեզվի հարցեր

1. Հայերենը որպես հնդեվրոպական լեզու
2. Այլ լեզվաընտանիքներ
- 3.Մ. Մաշտոցը և հայ գրերի գյուտը
4. Հնդեվրոպական այլ լեզուներ
5. Հայոց լեզվի զարգացման փուլերը
6. Արևմտահայ և արևելահայ գրական լեզուներ
7. Ժամանակակից հայերենի բառապաշարը
8. Փոխառյալ բառերը ժամանակակից հայերենում
9. Հայերենի բառակազմական միջոցները
10. Թվի քերականական կարգը
11. Բառապաշարի ձևախմբաստային տեսակները
12. Համաձայնության և խնդրառության սխալները հայերենում
13. Դերանունների գործածությունը կապային կառույցներում

Գրականության հարցեր

1. Հ. Մաթևոսյանի գրական ժառանգությունը, «Հացը» պատմվածքը
2. Վ. Տերյանի ստեղծագործությունները
3. Եղիշե Չարենցի կենսագրությունը, «Պատմության քառուղիներով» պոեմը»
4. Հ. Թումանյանի ստեղծագործությունը, Քառյակներ
5. Ն. Քուչակի հայրենները
6. 5–րդ դարի հայ պատմագրությունը
7. Միջնադարյան հայ քնարերգությունը
8. Հայ առակագիրներ; Մ. Գոշ, Վ. Այգեկցի
9. Վ. Սարոյանի «Նոնենիներ» պատմվածքը
10. Վ. Սարոյանի «Մարդկային կատակերգությունը»
11. Վ. Սարոյանի «Հայ մուկը» պատմվածքը
12. Մ. Գալշոյանի «Կանչը» պատմվածքը
13. Հ. Թումանյանի «Ոսկի քաղաքը

4. 8 Образцы экзаменационных билетов

Հայ-Ռուսական (սլավոնական) համալսարան

Հումանիտար գիտությունների ինստիտուտ

Հայոց լեզվի, գրականության ամբիոն

Հայոց լեզու և գրականություն

Հարցաթերթիկ 1

1. Հայերենը որպես հնդեվրոպական լեզու, հնդեվրոպական այլ լեզուներ:
2. Մ. Գալշոյանի «Կանչը» պատմվածքը:

Ամբիոնի վարիչ՝

Ա.Եղիազարյան

4.3. Банк тестовых заданий для самоконтроля

4.4. Методики решения и ответы к образцам тестовых заданий

5. Методический блок

5.1. Методика преподавания

5.1.1. Методические рекомендации для студентов по подготовке к семинарским, практическим или лабораторным занятиям, по организации самостоятельной работы студентов при изучении конкретной дисциплины.

Նախապես ուսանողներին տրվում են հանձնարարություններ, որպեսզի նրանք կարողանան պատրաստվել գործնական աշխատանքներին: Գործնական աշխատանքների ժամանակ յուրաքանչյուր դասի ընթացքում ուսանողները ներկայացնում են իրենց նյութերը: Անհասկանալի հարցերը նորից բացատրվում են